

Alfred Nobel
University

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ
У НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

**XXXIX Міжнародна науково-практична
конференція молодих вчених і студентів**

**TRANSFORMATION
OF ECONOMIC SYSTEMS AND INSTITUTIONS
IN THE NEW GEOSTRATEGIC REALITIES**

**Proceedings of 39th International Conference
for Young Scientists and Students**

**24-25 листопада 2025 р.
November 24-25, 2025**

ANU
Alfred Nobel
University

duan.edu.ua

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ
ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ
ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

**TRANSFORMATION OF ECONOMIC SYSTEMS
AND INSTITUTIONS IN THE NEW
GEOSTRATEGIC REALITIES**

*Матеріали XXXIX Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених та студентів*

*Proceedings of 39th International Conference for Young
Scientists and Students*

Електронне видання

*24-25 листопада 2025 р.
November 24-25, 2025*

Дніпро
2025

УДК 339.92

Т 65

Організаційний комітет:

С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор – голова оргкомітету;

А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор;

С.В. Кузьмін, доктор економічних наук, професор;

О.А. Задоя, кандидат економічних наук, доцент;

Р.М. Ключник, кандидат політичних наук, доцент;

Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент;

А.С. Магдич, кандидат економічних наук, доцент;

О.К. Незгода, кандидат економічних наук, доцент;

Б. Шлюсарчик, доктор економічних наук, професор, Кросно, Польща.

Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях: Матеріали XXXIX Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів, Дніпро, 24-25 листопада 2025 р. [Електронне видання]. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2025. – 662 с.

ISBN 978-966-434-621-1

Збірник містить матеріали доповідей учасників XXXIX Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях». Молоді дослідники з України, Польщі, Молдови, Великобританії та В'єтнаму представляють свої оцінки сучасної глобалізації та світових інтеграційних перспектив. Аналізуються трансформаційні процеси в економічних системах та інститутах під впливом нових геостратегічних реалій. Особливу увагу приділено впливу російської агресії проти України на національні та глобальні економічні процеси. Автори висловлюють власні погляди, які не обов'язково відображають позицію організаційного комітету. Матеріали опубліковані в авторській редакції.

Відповідальний за випуск: С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор,
зав. кафедри глобальної економіки.

© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2025

ISBN 978-966-434-621-1

ЗМІСТ

Доповіди

<i>Aleksieienko A.</i> Risk management of international projects.....	9
<i>Babych P.</i> Foreign direct investment in Ukraine: current trends, challenges, and development prospects.....	14
<i>Bidniak A.</i> General characteristics of methods for assessing the effectiveness of investment projects.....	19
<i>Bogdanovich V.</i> Features of socio-economic development of Belgium.....	25
<i>Broian A.</i> Globalization of sustainability: ESG financialization and institutional asymmetry.....	30
<i>Broian A.</i> Methods of quantitative analysis and forecasting of risk and uncertainty.....	37
<i>Bui Thi Nga</i> The impact of digital transformation on journalism and communication in building a digital culture in Vietnam: current situation, issues, and solutions.....	42
<i>Buriak A.</i> Protectionism and economic development: a comparative study of South Korea and Argentina.....	54
<i>Buriak A.</i> Social dimensions of trade wars: employment, inequality and public sentiment.....	61
<i>Dinh Thu Ha, Hoang Thuy Linh, Dong Huong Nhi, Vu Huyen Trang, Pham Thi Minh Trang</i> The development of digital banking services in Vietnam: a case study of Vietnam technological and commercial joint stock bank (Techcombank).....	69
<i>Dolnik L.</i> The property market in Ukraine.....	87
<i>Gribincea C., Heghea E., Ciobanu M., Ungur C.</i> New working models in evolving geostrategic contexts: preferences and productivity amid economic system transformation.....	93
<i>Ha Thi Thu Hang</i> Assessing the impact of digital transformation on the efficiency of public service delivery in Vietnam.....	110
<i>Kozłowska Z., Kosztowniak P.</i> The use of transport exchanges as an element of the sharing economy – implementation of Polish solutions’ experience in the post-war economy of Ukraine.....	130
<i>Krzysztofik B., Krochmal-Marczak B.</i> Ekonomiczne aspekty wykorzystania gazów w przedłużaniu trwałości produktów żywnościowych jako innowacji zwiększającej opłacalność produkcji....	137
<i>Le Hai Yen</i> Brand security in the social media era: a literature review and non-traditional security approach in Vietnam.....	148
<i>Lytvynenko S.</i> Strategies for economic development of People’s Republic of China.....	157

<i>Udovichenko A.</i> Immigration aid in Spain.....	539
<i>Wojeński D., Noga P.</i> Dino – Polski kapitał, Polska siła.....	543
<i>Zagoruyko Ya.</i> The role of green investments in France’s energy transition: public incentives and private capital synergy.....	546
<i>Zamkova A.</i> Project quality management.....	550
<i>Абрамовська С.</i> Аналіз обсягів та товарної структури українського експорту.....	554
<i>Бела О.</i> Щодо типів еліт та розвитку соціально-економічних систем.....	557
<i>Бережний А.</i> Організаційно-економічні особливості розвитку підприємницької діяльності в умовах невизначеності.....	561
<i>Березюк-Рибак І.</i> Формування креативного простору України в контексті євроінтеграції.....	565
<i>Бистро А.</i> Інноваційні засади забезпечення сталого розвитку компаній агросервісної сфери.....	571
<i>Богданович В.</i> Валютний ринок між досконалою конкуренцією та монополізацією: аргументи й аналітичні оцінки.....	574
<i>Войт К.</i> Вплив наукового прогресу на процеси монополізації ринків та роль державної політики.....	577
<i>Войт К.</i> Соціально економічний розвиток Казахстану: проблеми та перспективи.....	581
<i>Гейнц Л.</i> Вплив пандемії COVID-19 на нерівність і бідність людства.....	585
<i>Гончарова Д.</i> Світовий ринок нафтопродуктів у контексті енергетичної трансформації.....	586
<i>Гончарова Д.</i> Ісламський банкінг: чи може він мати успіх в Україні?.....	589
<i>Дубровський М.</i> Вплив війни Росії з Україною на економіку європейських держав.....	592
<i>Дубровський М.</i> Роль культурної ідентичності у зовнішній політиці Японії.....	594
<i>Закора Р.</i> Вплив природних ресурсів на економічний розвиток Норвегії.....	596
<i>Запорожець Д.</i> Аналіз інфляції в Україні.....	599
<i>Захарова О.</i> Напрями повоєнної трансформації економіки України.....	601
<i>Калюжна О.</i> Розвиток зеленої економіки в Україні: сучасний стан і перспективи.....	605
<i>Калюжна Ю.</i> Арктична політика ЄС у контексті зміни геополітичного ландшафту та зростання суперництва: безпекові виклики та імператив стратегічної автономії.....	607

2. Чопик, Ю.Є. Вплив повномасштабної війни на економіку України: падіння ввп, інфляція, та економічна нестабільність. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12304/%D0%9A%D0%9F%D0%A3%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D1%8F%202025.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

*Науковий керівник: Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук,
доцент*

*О. Захарова,
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси (Україна)*

НАПРЯМИ ПОВОЄННОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Питання повоєнної трансформації економіки України є надзвичайно актуальним вже сьогодні, оскільки саме від ефективності цього процесу буде залежати швидкість відновлення економіки всієї країни, досягнення стану соціальної стабільності та забезпечення конкурентоспроможності її регіонів у глобальному середовищі. Війна спричинила глибокі структурні деформації економіки, зруйнувала виробничу, транспортну, енергетичну та міську інфраструктуру, що потребує не лише відбудови, а й комплексної модернізації. І від того, наскільки вдало, швидко та ефективно вдасться реалізувати на практиці процеси повоєнної трансформації буде залежати й напрями та обсяги міграційних потоків населення, ймовірність повернення воєнних українських мігрантів в країну – головного ресурсу для відновлення.

Сьогодні перед Україною стоїть завдання не просто відновити довоєнний рівень розвитку, а перейти на якісно новий, інноваційний та технологічний етап, в основу якого будуть покладені всі сучасні інструменти та техніко-технологічні досягнення світу. Успішна післявоєнна трансформація передбачає формування економіки, побудованої на принципах сталості, цифровізації, циркулярності та природної інтеграції у європейський економічний простір. Особливої ваги набуває питання розвитку людського капіталу, оскільки саме люди є ключовим чинником забезпечення високого рівня продуктивності та, як результат, досягнення тенденцій інноваційного зростання. Водночас важливо забезпечити ефективну регіональну політику, яка сприятиме зменшенню диспропорцій в тенденціях соціально-економічного розвитку

регіонів країни та забезпеченню рівномірного відновлення територій. Отже, дослідження напрямів післявоєнної трансформації економіки України є стратегічно важливим для визначення моделі сталого розвитку держави у нових геополітичних реаліях.

Основні напрями післявоєнної трансформації економіки України визначаються необхідністю відновлення, модернізації та переходу до інноваційно-сталого типу розвитку. Перерахуємо та коротко прокоментуємо лише основні напрями, над планом реалізації яких потрібно думати на всіх рівнях управління вже сьогодні.

Першочерговим завданням має стати відбудова та модернізація критичної інфраструктури всіх без виключення регіонів України. Основна увага тут має бути приділеною відновленню зруйнованих транспортних, енергетичних і комунальних систем, пошуку нових логістичних маршрутів із застосуванням сучасних методів, технологій і принципів «зеленого будівництва». При цьому, при проєктуванні нових житлових масивів або модернізації постраждалих від війни або морально застарілих житлових просторів, дуже важливо прагнути до максимального використання технологій, що вже апробовані відомими смарт-містами світу із привнесенням у ці сценарії української специфіки та урахуванням нагромадженого в країні досвіду [1]. Ну і фундаментальним аспектом у формуванні нової просторової моделі розвитку має стати забезпечення безпекових умов і всіх видів потреб населення регіонів країни.

Паралельно потрібно проводити реформи щодо структурної перебудови національної економіки. Вектором реалізації реформи має стати перехід від сировинно-орієнтованої до високотехнологічної моделі виробництва. Для цього необхідно докладати зусилля у напрямі розвитку галузей із високою доданою вартістю, таких як високоточне машинобудування і робототехніка, ІТ, біотехнології, відновлювана енергетика, креативні індустрії. Такі зміни сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності української продукції на світових ринках і зменшенню залежності країни від імпорту основних груп продукції. Важливим аспектом також є створення сприятливого інноваційного середовища, яке забезпечить ефективну взаємодію науки, освіти та бізнесу для комерціалізації наукових розробок. Реалізація структурної перебудови має ґрунтуватися на стратегічному партнерстві держави та бізнесу, що дозволить забезпечити сталий економічний розвиток і прискорити інтеграцію України у європейський економічний простір.

Важливою складовою процесу реформування має стати й інноваційно-цифрова трансформація всіх сфер життєдіяльності країни, чого можливо досягти завдяки активному впровадженню цифрових технологій у державне управління, промисловість, освіту й охорону

здоров'я та інші сфери. Для цього потрібно здійснювати стимулювання розвитку стартапів, технопарків, інноваційних кластерів і смарт-регіонів. При цьому слід розуміти, що крім суто технологічних переваг, цифровізація також сприятиме підвищенню прозорості управлінських процесів, ефективності використання ресурсів і зниженню корупційних ризиків. Вона також дозволить забезпечити швидший обмін інформацією між органами влади, бізнесом і громадянами, що підвищить якість прийняття управлінських рішень. Особливої уваги потребує розвиток цифрових компетентностей населення, адже саме людський капітал є рушійною силою інноваційних змін. У комплексі ці заходи створять передумови для формування конкурентоспроможної цифрової економіки, здатної забезпечити сталий розвиток України у повоєнний період.

Фундаментом успішного реформування має стати інтенсивний процес розвитку людського капіталу на всіх рівнях в країні. З цією метою мають бути спрямовані зусилля на модернізацію системи освіти відповідно до потреб повоєнного ринку праці. Важливо також створити сприятливі умови для повернення воєнних та трудових мігрантів, інтеграції ветеранів і молоді у виробничі процеси, здійснювати розвиток програм перекваліфікації та професійного навчання для всіх вікових категорій населення, у тому числі і осіб третього віку [2]. Розвиток людського капіталу має супроводжуватися посиленням ролі держави у підтримці інноваційної освіти, формуванні культури безперервного навчання та професійного самовдосконалення. Це дозволить не лише відновити трудовий потенціал країни, але й створити основу для формування економіки знань, здатної забезпечити довгострокову конкурентоспроможність України на глобальному рівні.

Розвиток регіональної економіки також має відіграти важливу роль у повоєнному відновленні економіки країни. У цьому контексті необхідно орієнтуватися на розробку і реалізацію стратегій смарт-спеціалізації для підвищення конкурентоспроможності регіонів країни. Корисним у цьому контексті має стати розвиток міжрегіонального партнерства, локальних кластерів і програм підтримки малого та середнього бізнесу безпосередньо на рівні регіону. Регіональній владі слід також посилити увагу щодо ролі громад у стратегічному плануванні розвитку територій.

Зміцнення фінансово-економічної стійкості економіки країни можливо досягти через формування ефективної системи державного фінансового контролю та прозорого залучення міжнародної допомоги. І тут потрібно приділяти увагу розвитку партнерства держави, бізнесу та міжнародних фінансових інституцій у фінансуванні процесів відбудови. Особливої ваги набуває створення дієвих механізмів моніторингу використання коштів, що забезпечить підзвітність і довіру міжнародних

донорів. Водночас необхідно розвивати внутрішні джерела фінансування через стимулювання інвестиційної активності та підтримку малого й середнього бізнесу. Такий підхід сприятиме не лише фінансовій стабільності, а й формуванню довгострокових передумов економічної самодостатності України.

Досить актуальним напрямом трансформацій економіки має стати екологізація та перехід до циркулярної економіки через скорочення викидів, розвиток відновлюваних джерел енергії, вторинної переробки відходів і енергоефективних технологій. Важливим також тут має стати інтеграція принципів Європейського зеленого курсу у національну економічну політику України. Реалізація принципів циркулярної економіки дозволить зменшити залежність країни від імпорту ресурсів і підвищити ефективність їх використання. Такий підхід сприятиме формуванню нових екологічно орієнтованих секторів економіки, створенню робочих місць і підвищенню конкурентоспроможності української продукції на європейському ринку.

Водночас слід зазначити, що досягти всього переліченого на практики можливо виключно на підґрунті формування безпеково-орієнтованої економіки. Саме тому підтримка оборонно-промислового комплексу та розвиток певного роду технологій має стати орієнтиром при побудові структури регіональної економіки. Це, у свою чергу, передбачає не лише збільшення виробництва військової продукції, а й створення технологій подвійного призначення, які можуть використовуватись і у цивільному секторі. Це сприятиме підвищенню інноваційного потенціалу промисловості, залученню інвестицій та розвитку наукоємних виробництв. Така модель забезпечить стійкість регіонів у кризових умовах і створить основу для зміцнення національної економічної та оборонної безпеки України.

Отже, повоєнна трансформація економіки України має стати не просто процесом відновлення зруйнованого потенціалу, а глибокою модернізацією усіх сфер господарської діяльності країни на всіх рівнях. Ключовими напрямками цього процесу має стати структурна перебудова економіки, цифровізація, розвиток людського капіталу та впровадження інноваційно-орієнтованої моделі економіки. Реалізація зазначених пріоритетів потребує ефективної взаємодії держави, бізнесу, освіти та громадськості. Успішне впровадження реформ дозволить створити конкурентоспроможну, стійку та технологічно розвинену економіку, інтегровану у європейський простір. У стратегічній перспективі це стане запорукою сталого розвитку України та досягнення нею гідного місця у глобальній системі економічних відносин.

Список використаних джерел

1. Захарова О.В., Козирев Д.М. Концепція розумного міста як альтернативний підхід до відновлення міської інфраструктури України в повоєнний період. *Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. Черкаси, 2022. Вип. 67. С. 5-14.
2. Захарова О.В. Потенціал людини третього віку для суспільства. *Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. Черкаси, 2018. Вип. 49. С. 26-33.

О. Калюжна,
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро (Україна)

РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Зелена економіка стає важливим напрямом розвитку для багатьох країн світу, і Україна не є винятком. В умовах глобальних викликів, таких як зміна клімату, виснаження природних ресурсів та необхідність енергетичної незалежності, перехід до сталого розвитку є надзвичайно важливим. Особливої актуальності ця тема набуває в контексті післявоєнного відновлення України, коли необхідно не лише відновити інфраструктуру, а й забезпечити її екологічну стійкість та енергоефективність.

Україна активно розвиває напрямки зеленої економіки, зокрема у сферах відновлювальної енергетики, електротранспорту та сталого землекористування. Згідно з концепцією «Зеленого енергетичного переходу України до 2050 року», країна планує досягти кліматичної нейтральності до 2070 року, зокрема шляхом збільшення частки відновлювальних джерел енергії до 30 ГВт до 2030 року [1].

Одним із помітних досягнень є розвиток ринку електромобілів. За даними сервісних центрів МВС, у 2024 році в Україні було зареєстровано 52 612 нових електрокарів, що на 38,6% більше порівняно з 2023 роком [2]. Це свідчить про зростаючий інтерес до екологічно чистого транспорту серед українців (рис.1).

На наш погляд, до основних напрямків розвитку зеленої економіки можна віднести:

1. Створювати податкові пільги та інші стимули для інвесторів у зеленій сектор.
2. Розвивати мережу зарядних станцій для електромобілів.

Наукове видання
**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ
ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

Матеріали XXXIX Міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених та студентів

24-25 листопада 2025 р.
(українською, польською та англійською мовами)

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 720-71-52, e-mail: k.rio@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.